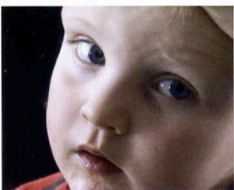
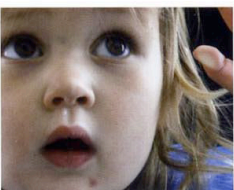

TERREIN WINNEN

Tekst: Xandra de Jongh
Fotografie: Marjan Laaper

De wondere wereld van Wilm en Senne

De dienst CVOM, onderdeel van het Openbaar Ministerie, blijft doorgaans goed afgesloten voor buitenstaanders. Zeker die met een verkeersboete op zak. Maar voor Wilm en Senne geldt een uitzondering, zij mogen ongehinderd over elke schouder mee gluren.

■ KUNST

Kleine kinderen hebben lak aan het dunne laagje vernis dat volwassenen sociale etiquette plegen te noemen. Daar is de wereld nog veel te wonderlijk voor. Dus zeggen ze in de tram tegen een wildvreemde vrouw dat ze op een heks lijkt om vervolgens minutenlang met open mond naar een tierende, vieze, alcoholische zwerver te staren.

Openlijk voyeurisme en oprechte nieuwsgierigheid lopen hier naadloos in elkaar over. Zonder een enkel gevoel van gêne, waar volwassenen zo ongelukkig geconditioneerd in kunnen zijn.

Die aan verwondering grenzende nieuwsgierigheid is precies het uitgangspunt van het onschuldig plagerende videokunstwerk dat Marjan Laaper maakte voor de dienst Centrale Verwerking Openbaar Ministerie in Utrecht. De CVOM is in 2005 als nieuw organisatieonderdeel van het Openbaar Ministerie opgericht en handelt bezwaarschriften tegen verkeersboetes af en strafzaken tegen rijden onder invloed en onveilig rijden.

De CVOM is dus typisch zo'n plek waar menig bekeurde volwassene als een fly on the wall zou willen zitten. Hoe werkt die wondere wereld van bezwaarschriften als je het niet eens bent met die bekeuring voor het rijden door rood of met een glaasje teveel op. Op welke gronden maak je aanmerkelijk dat je niet zat te bellen maar in je oor peuterde?

Beter, maar ook onschuldigere, pottenkijkers dan kinderen zijn er niet. In de videoloop 'Wilm en Senne' bekijken twee peuters, het jongetje Wilm en het meisje Senne, je voortdurend vanachter meerdere flatscreens aan. Ze proberen de ruimte in te kijken en drukken hun lichamen en neuzen plat tegen het televisiescherm aan.

MEE GLUREN

De speelse nieuwsgierigheid van de twee begint al bij de centrale entree. Strategisch opgehangen tegenover

twee zithoeken onderwerpen de jongen en het meisje, ieder vanaf hun eigen flatscreen, bezoekers op een nieuwsgierige blik. 'Wat kom je hier doen?', vragen twee paar ogen terwijl de receptionist om je legitimatie vraagt. Wilm en Senne hebben daarin duidelijk hun eigen strategie. Minutenlang leunt het jongetje met zijn hoofd tegen het beeldglas in een poging je aandacht te vangen. Het blonde meisje is ongeduriger dan haar kameraadje. Ze zet grote ogen op, probeert het vervolgens met een voorzichtige glimlach, glijdt met haar handen over het scherm - lijkt er zelfs even aan en springt af en toe uit beeld.

Laaper creëerde het werk door de twee kinderen achter een glazen raam naar een tekenfilm te laten kijken. Hun kijkreacties werden vanachter het glas frontaal gefilmd, in het videowerk oogt de glasplaat als het beeldscherm van de flatscreen. Een ogenschijnlijk simpele methode met maximaal effect. Behalve in de entree zijn Wilm en Senne ook elders in het gebouw te vinden. Op elke vleugel hangt een flatscreen waarop de twee elkaar afwisselen om ditmaal over de schouders van de medewerkers mee te gluren. Dat kan elke dag bij iemand anders, de organisatie is opgezet als flex-werkplek.

BIJZONDERE AANWINST

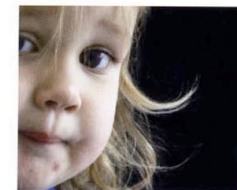
Het idee voor een videowerk werd in eerste instantie ingegeven door het interieur van het gebouw. De

kantoorinrichting is uitgevoerd in felle kleurstellingen: rood, groen, oranje en paars. Tel daarbij op de grote lampen, lange tafels en brede fauteuils die de ruimte domineren, en je hebt (te)veel concurrentie voor een kunstwerk. Door gebruik te maken van de aanwezige flatscreens op de afdelingen als drager voor een kunstwerk werd dit probleem geslaagd omzeild. Bovendien sloot videokunst als medium goed aan bij de gemiddeld jonge medewerkers van de organisatie.

In principe is het videowerk van 7 uur 's ochtends tot 7 uur 's avonds als een loop te zien. In de entree zijn de twee kinderen (twee aparte films) continue te zien, op de afdelingen draait een derde film die op gezette tijden wordt onderbroken voor interne mededelingen. De videokunst is daarmee deels geïntegreerd in het bestaande videosysteem van de lichtkrant. Dat maakt 'Wilm en Senne' tot een onderhoudsvriendelijk werk, wat vaak een issue is bij videokunst. Het aanzienlijke risico van kapotte apparatuur is een belangrijke reden waarom in rijksgebouwen weinig videokunst is te vinden. Het werk van Marjan Laaper is in dat opzicht een bijzondere aanwinst te noemen.

De CVOM was zo enthousiast over het werk van Laaper dat het besloot er zelf geld in te steken. Het relatief kleine budget werd aangevuld met een eigen bijdrage zodat voor de centrale entree de beste apparatuur

kon worden aangeschaft. Dat Wilm en Senne door de organisatie niet als ongewenste pottenkijkers worden gezien, bleek ook uit de opening van het werk eind maart. Met beschuit met muisjes, blauwe en roze, werden de twee welkom geheten.

■ KUNST 39

Videoinstallatie sluit aan bij
'boete-instituut'